27/02/2019

“Η μετάνοια η αληθινή δεν συνδυάζεται με την αφόρητη θλίψη”

/ Γνώμες

ΜΟΝΑΧΟΥ ΜΩΥΣΕΩΣ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ

Η εξομολόγηση είναι θεοπαράδοτη εντολή και αποτελεί ένα των μυστηρίων της Εκκλησίας μας. Η εξομολόγηση δεν είναι μία τυπική, από συνήθεια «για το καλό» και λόγω των επικείμενων εορτών, βεβιασμένη και πρόχειρη πράξη από ένα και μόνο καθήκον ή υποχρέωση και προς ψυχολογική εκτόνωση. Η εξομολόγηση θα πρέπει νάναι συνδυασμένη πάντοτε με τη μετάνοια. Μας έλεγε Αγιορείτης Γέροντας: Πολλοί εξομολογούνται, λίγοι μετανοούν! (Αιμιλιανός Σιμωνοπετρίτης).
Η μετάνοια είναι μία ελεύθερη, καλλιεργημένη, εσωτερική διεργασία επιμελημένη, συντριβής και λύπης, για την απομάκρυνση από τον Θεό διά της αμαρτίας. Η μετάνοια η αληθινή δεν συνδυάζεται με την αφόρητη θλίψη, την υπερβολική στενοχώρια και τις αδυσώπητες ενοχές. Τότε δεν είναι μάλλον ειλικρινής μετάνοια, αλλά κρυφός εγωισμός, στραπατσάρισμα του «εγώ», θυμός με τον εαυτό μας, που εκδικείται γιατί εκτίθεται και ντροπιάζεται και δεν ανέχεται κάτι τέτοιο. Μετάνοια σημαίνει αλλαγή νου, νοοτροπίας, μεταβολισμός, εγκεντρισμός χρηστοήθειας, μίσος της αμαρτίας. Μετάνοια ακόμη σημαίνει αγάπη της αρετής,

καλοκαγαθία, επιθυμία, προθυμία και διάθεση σφοδρή επανασυνδέσεως με τον Χριστό διά της Χάριτος του πανσθενουργού Αγίου Πνεύματος. Η μετάνοια ξεκινά από τα βάθη της καρδιάς, ολοκληρώνεται όμως απαραίτητα στο μυστήριο της θείας και ιεράς εξομολογήσεως.

Ο εξομολογούμενος εξομολογείται ειλικρινά και ταπεινά ενώπιον του εξομολόγου, ως εν προσώπω του Χριστού. Κανένας επιστήμονας, ψυχολόγος, ψυχαναλυτής, ψυχίατρος, κοινωνιολόγος, φιλόσοφος, θεολόγος δεν μπορεί ν' αντικαταστήσει τον εξομολόγο. Καμία εικόνα, έστω και η πιο θαυματουργή, δεν μπορεί να δώσει αυτό που δίνει το πετραχήλι του εξομολόγου, την άφεση των αμαρτιών. Ο εξομολόγος αναλαμβάνει τον εξομολογούμενο, τον υιοθετεί και τον αναγεννά πνευματικά, γι' αυτό και ονομάζεται πνευματικός πατέρας. Η πνευματική πατρότητα κανονικά είναι ισόβια, ιερή και δυνατή, δυνατότερη και συγγενικού δεσμού. Ο πνευματικός τοκετός είναι οδυνηρός. Ο εξομολόγος με φόβο Θεού «ως λόγον αποδώσων», γνώση, ταπείνωση και αγάπη παρακολουθεί τον αγώνα του εξομολογούμενου και τον χειραγωγεί διακριτικά στην ανοδική πορεία της εν Χριστώ ζωής.

Ο εξομολόγος ιερεύς έχει ειδική ευλογία από τον επίσκοπο για το εξομολογητικό του έργο. Κανονικά όμως το χάρισμα του «δεσμείν και λύειν» αμαρτίες το λαμβάνει με τη χειροτονία του εις πρεσβύτερο. Καθίσταται διάδοχος των αγίων αποστόλων. Έτσι σημασία κύρια και μεγάλη έχει η εγκυρότητα και η κανονικότητα της αποστολικής διαδοχής διά των επισκόπων. Το μυστήριο της εξομολογήσεως όπως και όλα τ' άγια μυστήρια της Εκκλησίας μας τελεσιουργούνται και χαριτώνουν τους πιστούς όχι κατά την αξία, ικανότητα, επιστημοσύνη, λογιοσύνη, ευφράδεια, δραστηριότητα και τέχνη του ιερέως, ακόμη και την αρετή και αγιότητά του, αλλά τη διά της κανονικότητος της ιερωσύνης και του Τελεταρχικού Παναγίου Πνεύματος. Οι τυχόν αμαρτίες του ιερέως δεν εμποδίζουν τη θεία Χάρη των μυστηρίων. Αλλοίμονο αν αμφιβάλλουμε αν κατά την αναξιότητα του ιερέως το ψωμί και το κρασί έγινε σώμα και αίμα Χριστού κατά τη θεία Λειτουργία. Αυτό βεβαίως δεν σημαίνει ότι ο ιερεύς δεν θα πρέπει μόνιμα ν' αγωνίζεται για την καθαρότητά του. Έτσι δεν υπάρχουν καλοί και κακοί εξομολόγοι. Όλοι οι εξομολόγοι την ίδια άφεση δίνουν. Έχουμε όμως το δικαίωμα επιλογής του εξομολόγου. Μπορούμε να προστρέξουμε σε αυτόν που αληθινά μας αναπαύει.